

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šte. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četr strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Sestanek v Opatiji in položaj.

Struna je vedno bolj napeta. Razmere postajajo neznosne. Ni drugega slišati, kakor o dovoljevanju kreditov za vojne potrebščine. Za gorami se čuje že otlo gromenje. Huda ura se bliža.

Vse kaže, da utegne začeti pokati med Avstrijo in Rusijo, četudi imata obe državi vzroka dovolj, da naj bi uredili najprej svoje domače razmere. V Rusiji revolucija na vseh koncih dviga glavo in v Avstriji je ozračje prenapolnjeno s tožbami nezadovoljnih narodov, tako da mora težka roka absolutizma državni voz porivati naprej. Slovenci smo pritiskani od brezobzirnih Nemcev na steno, pri sodiščih se nam vriva nemščina kot notranji poslovni jezik in vsi naši poslanci ne morejo prisiliti železniške uprave oz. vlade niti do ene slovenske vozne karte na celovškem kolodvoru. Čehi še vedno nimajo deželnega zbora, Hrvatom se po sili hoče vzeti Primorje, Lahi grižejo jeze, ker še niso dobili vseučilišča v Trstu, Romuni vedno bolj kažejo hrbet in še celo presiti Madjari napravljajo težave, ker delajo načrte, kako bi s pomočjo Rusije in Srbije dosegli popolno neodvisnost.

Vzroka razporu med Avstrijo in Rusijo je iskati na Balkanu. Odkar je Rusija osvobodila Bolgare, si vedno domišlja, da ima ondi svoje pravice in da Bolgarija mora priznavati Rusijo za svojo mater. Zato ruski car ni mogel priti do sape, ko se je drznil bolgarski car odkloniti povabilo, da bi se v Petrogradu sklepal mir, ampak je rajši napovedal vojno Srbom in Grkom. Ravno zaradi tega se je pa Avstrija oklenila Bolgarije z vso ljubeznijo. Kot protiutež je pa ruski car potegnil Romunijo v svoje objetje.

Ni samo slučaj, da je dne 14. t. m. bolgarski prestolonaslednik Boris prišel v Opatiji pozdravit oba zunanja ministra, grofa Berchtolda in mar-

kiza di San Giuliano. Na tem sestanku, katerega se udeležuje več avstrijskih in laških diplomatov, se obravnavajo važna balkanska vprašanja za slučaj splošnega požara. Ni sicer prijetno Avstrijem, da morajo prijateljski roko podajati nezanesljivim in v srcu nam sovražnim laškim zaveznikom, ali — sila kola lomi. Tudi Rusija, Francija in Anglija se vedno bolj zblizavajo in hočejo narediti svojo trozvezo proti naši trozvezi.

Opazuje se tudi velika agilnost našega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki je bil te dni prav prijazno vsprejet kot gost bavarskega kralja Ludovika v Monakovem. V teh resnih časih so Avstriji zavezniki dobro došli. Prav bi pa bilo, da bi Avstrija ne igrala vloge „nemškega kneza“, ampak bi skušala zadovoljiti svoje narode, ki so po večini slovanski.

Kako je z nakupom zemlje v Bosni in Hercegovini?

Rafaelova družba je poslala dva odbornika v Bosno in Slavonijo, da se sama prepričata in dogovorita glede nakupa zemlje za naše ljudi, ki bi jih veselilo naseliti se tam doli.

V Bosni se dobi zemlja, še bolj pa v Slavoniji, na katero bi se naši ljudje lahko naselili. Seveda je potreba za to nekaj denarja. Nekaj bi ga morali sami imeti; drugo bi se pa dobilo v posojilnicah in bankah v Ljubljani, ali v Zagrebu, ali v Bosni.

Najbolj previdno bi bilo, če bi si tisti, ki žele iti dol, zemljo sami ogledali, ker za druge ljudi je težko nositi odgovornost. Če pa Rafaelovi družbi zaupajo, jim pa že ona posreduje. Vsi, kateri želijo, ali sami dol iti pogledat, ali pa da jim družba posreduje, naj se obrnejo pismeno do nje.

Slišimo pa, da se dobi zemlja tudi v Beli Krajini na Kranjskem, kamor bo ravno sedaj nova

železnica stekla. (Dostavek uredništva: Po našem mnenju je na Slovenskem še veliko zemlje, ki bi se dala bolje obdelati in več ljudi rediti.)

Nekoliko truda bo pač na novi zemlji. A tudi v Ameriki se dolarji po cesti ne pobirajo. Kdor se prvega truda ne bo ustrašil, si lahko napravi lepo domačijo. Sveta in dela za pridne roke je dosti bližje, kakor je Amerika. Če se tuji iz daljnih krajev, iz Nemčije, Poljskega in Mažarskega, trumoma naseljujejo v Bosni in Slavoniji, zakaj bi za nas Slovence to ne bilo, ki sta nam Bosna in Slavonija veliko bližji? Bolje bi bilo, da so naši ljudje svobodni kmetje v nam sosednih deželah, kakor pa sužnji v tovarnah in podzemeljskih rudokopih v Ameriki, kjer se jih toliko ponesreči. Kmečki stan je najbolj naraven in zdrav stan. Tudi bi v teh slovanskih krajih naši ljudje ostali ložje zvesti svoji veri in svojemu rodu, kakor v tuji Ameriki.

Zato še enkrat priporočamo naseljevanje v teh krajih. Ko bodo enkrat naši prvi rojaki doli, potem bo ložje šlo. Le začetek je težak; pa se ga ne smemo ustrašiti. Če so te težave premagali drugi, zakaj bi jih mi ne?

Rafaelova družba, Ljubljana, Dunajska cesta 29.

Računstvo v ljudski šoli.

Primerno znanje v računstvu je potrebno vsakomur; v naslednjem pokažemo, kako je računstvo koristno kmečkemu gospodarju.

Sedanje čase ne zadostuje kmetovati samo z roko, marveč kmetovati treba ob jednem z glavo, z mero in vago in svinčnikom v roki. Kako naj kmet to stori, če se ne zna posluževati gladko vsaj glavnih načinov računstva!

Naši gospodarski listi tolikokrat svetujejo, da bi gospodarji vodili račun o svojem gospodarstvu. To more storiti le oni, ki ni skregan s poštevanko.

PODLISTEK.

Napoleon v sencu.

Spisal Šenturški.

Povestnica evropskih narodov ne pozna osebe, ki bi bila s tako odločno, pa tudi s tako kruto roko posegla v njen razvoj, kakor je bila roka korzijskega generala, velikega imperatorja Napoleona I. Z železno roko in nezlomljeno voljo je strahoval Napoleon evropske narode od juga do severa, od vzhoda do zahoda, dokler mu ni ruski medved pokazal pota na Elbo.

„Nisem človek kot drugi,“ je dejal Napoleon nekoč, „in zakoni morale záme ne obstojajo.“ Zapodil je ženo za ženo, vjel je papeža in ga leta držal v zaporu. Papež ga je izobčil, a kruti predrznež se je smejal: „Mar misli stavec, da bodo vsled njegovega prokletstva padale puške mojim vojakom iz rok?“ — — — in popadale so puške, ruski mraz jih je potegnil iz rok. Komaj toliko Francozov se je rešilo iz širne Rusije, da so mogli Evropi povedati, da zvezda Napoleonova tone. Drugi so obležali na nepreglednih ruskih poljanah in so bili v hrano ruskim volkovom, poznejšim rodovom pa v spomin, da stari Bog še živi in da zvesto beleži vsa konta.

Dne 11. t. m. je minulo 100 let, kar se je Napoleon zase in za svoje naslednike odpovedal francoskemu prestolu in je nato odšel v prognanstvo.

Domače prekucije in neprestane vojne po Evropi so francoske blagajne, ki so se zdele neizčrpeljive, posušile do dobra. Napoleonove operacije so zahtevale denarja in zopet denarja. Poznal je Napoleon le samega sebe. Da zadovolji svoje častihlepje, se ni strašil nobenega sredstva. Koncem leta 1808. so bile francoske blagajne suhe. Da omogoči nadaljne boje, je posegel po nepoštenih sredstvih, začel je ponarejati bankovce tujih držav.

Leta 1809., malo pred mirom v Schönbrunn (14. oktobra 1809), je dejal Napoleon generalnemu pobočniku cesarja Franca, grofu Budni: „Obotavljali se bode še 14 dni, potem bode pa vendar sprejeli moje mirovne pogoje. Vi niti od daleč ne poznate nevarnosti, ki vam grozi. V Franciji sem dal tiskati za 200 milijonov bankovcev, ki jih bom spravil v promet. Če se pa začne vojska, jih bom dal pa še tiskati.“

Av gust Fournier je priobčil v „Oest. Rundschau“ pismo, ki kaže, kako daleč je šla Napoleonova goljufija.

Ko se je italjski kraljev namestnik bojeval proti Avstriji, mu je Napoleon poslal leta 1813. za en milijon dunajskih bankovcev.

Zavezniki so izvedeli za goljufijo še-le leta 1814., po Napoleonovem padcu. Nastala je velika zmešnjava. Zamotano zadevo je pojasnilo še-le poročilo grofa Bombellesa, avstrijskega poslanika v Parizu, z dne 26. septembra 1814, ki se glasi v prevodu:

Že leta 1809. so začeli ponarejati bankovce tujih držav in se je s tem operiralo, dokler se ni Napoleon oženil leta 1810. (2. aprila) z Marijo Lujizo. V tem času so ponarejali ruske rublje in dva meseca pozneje tudi angleški denar.

Leta 1813. so sleparstvo zopet začeli. Tega leta so ponarejali avstrijski denar in „Papiers de coalition“. Falzifikati zadnje vrste pa niso prišli v promet. Avstrijskih bankovcev so ponaredili za 40 milijonov, največ takih po 500 in 1000 goldinarjev. Vendar pa so jih oddali le malo v promet, ker so se zbal razkritja. Francoska vlada je pa uničila vse tozadevne protokole in spise in s tem preprečila vsako preiskavo. O številu in vrednosti ponarejenih avstrijskih bankovk, se pravzaprav ne da nič gotovega trditi. Vse posle te vrste je imel v rokah neki Desmarest. Ta si je izbral za pomočnika Terrasona, ki mu je preskrbel tudi delavcev in umetnikov za ponarejanje. Med umetniki, ki so sodelovali, je bil tudi Firmin-Didot (slikar. Opomba pis.). Tiskarno so imeli v ulici Vaugirard. Francoska vlada je akcijo na vso moč pospeševala. Dala je postaviti 24 tiskarskih strojev, v rabi jih je bilo le 6. Falzifikate so razpečavali posebni agentje. Policija pravi, da ne more izvedeti njihovih imen. Pa že drugega načina se je posluževala vlada, da spravi falzifikate v promet. Pošiljala je ponarejeni denar poveljnikom svojih čet s poročilom, da je to del plena, ki so ga dobili Francozi v raznih bitkah. Tako je n. pr. H. Soulanges poslal iz Milana francoski armadi, kolikor se je je nahajalo v Italiji,

Živimo v dobi umetnega gnoja. Za enkrat smo še toliko starokopitni, da ne verjamemo vsakemu „gnojnemu“ receptu; tudi nas ne oamajo vselej naslikane vreče in kupi povečanih pridelkov ob raznih poskušnjah, naročenih od tovarniških agentov. Čutimo, da morajo Nemci imeti ves drug dobiček od umetnih gnojil, kakor v Avstriji, ki moramo pri nekaterih gnojilih samo za vožnjo skoro toliko plačati, kakor stane Nemce gnojilo.

Vendar je gotovo, da se v Nemčiji porablja veliko večje množine umetnih gnojil, kakor v Avstriji, in gotovo je, da so pridelki na Nemškem znatno večji, kakor pri nas. Ker se ljudstvo tudi v Avstriji pomnoži vsako desetletje za nekaj milijonov, je iz tega razvidno, da je nujna potreba, da se povečajo tudi kmečki pridelki. Če tega kmet ne doseže, potem sme računati s tem, da pride čas, ko se bodo meje odprle tuji živini in tujim živilom.

Brez gnoja in pametnega obdelovanja pa večjega pridelka ni, in če domači gnoj ne zadostuje, treba je po možnosti seči po kupljenem gnojilu.

Četudi se v naših časnikih toliko piše o umetnih gnojilih, četudi so razne tovarne jako iznajdljive v svojih reklamah, smo do splošne rabe umetnih gnojil še jako daleč. Marsikateri gospodar je za to novost še močno nezaupen, ali pa se mu zdi celo potrata.

Kje tiči vzrok? Prvič v tem, da mnogim manjka denarja — tu je treba šteti gotov denar, vspeh je za vsaj zanj še negotov, potem ni čuda, da se za umetno gnojilo težko šteje novce; drugi je preskok — tudi v lastno škodo; tretji je nevarjen, premalo misli, da bi kaj takega moglo biti njemu v korist.

Pred par dnevi sem srečal moža, ki je peljal voz otepov. „Mož! ali ste jih kupili?“ — „Ja!“ — „Po čem ste jih plačali?“ — „Po 1 gl. 90 kr. (3 K 80 v.)“ — „Dragi so!“ — „Ravno tisti dan sem bral o poskusnem gnojenju ovsa, ki ga je izvedel Fr. S. v Radomljah. Vzel je na en ar 2 kg kalijeve soli, 4 kg superfosfata in 1/2 kg čilskega solitra. Pri takem gnojenju je dosegel na jednom aru 8.6 kg več ovsa in 27.6 kg več slame. Troški so znašali 1 K 3 v na ar, vrednost povečanega pridelka pa 2 K 82 v, torej dobiček na 1 ar 1 K 79 v. Za koliko je potem boljše detelja rastla, to se v računu niti ne vpošteva. Če bi bil zgoraj imenovani mož vsejal oves na 30 arih in tako pognojil, bi bil pridelal več slame 828 kg (okoli 15 centov) in dal bi bil za njo 30 K 30 v, imel bi pa bil po vrhu še 228 kg več ovsa. Ali bi se ne splačalo tukaj računati? Ni potreba, da bi se gnojilo vsakemu sadežu; pač pa sodim, da se umetni gnoj ravno pri ovsu izvrstno izplača, posebno, če je pod oves vsejana detelja.“

300.000 avstrijskih goldinarjev v ponarejenih bankovkah.

H. Beugnot (francoski policijski minister. (Op. pis.) končuje svoje poročilo kralju s pripombo, da je francoska vlada po Napoleonovem padcu vse tiskarske stroje uničila, plošče pa s kislinami naredila nerabne in jih izročila tujim vladam. Evropske vlade so lahko prepričane, da bi jim francoska vlada izročila tudi vse druge predmete, tikajoče se falzifikacije, posebno papir z vodnim tiskom, če bi še katere imela, pa je vse uničila. Kraljev značaj in njegovo mišljenje pa je porok, da se pod njegovo vladno kak tak državni zločin ne more zgoditi, posebno ne, ker ni nikogar, ki bi kaj takega zapovedal ali povelje ubogal. H. Beugnot prosi tudi naj se nadaljna preiskava ustavi, ker so baje visoki uradniki zapleteni v to zadevo. Pravi in edini ponarejevalec denarja, pristavlja Beugnot, je bil Napoleon, vsi drugi so bili samo njegovi pomočniki.

Prosim Veličanstvo navodila, kako bi te plošče spravil najbolj varno in gotovo na Dunaj. So tako velike in tako težke, da se kak kurir ne more ž njimi ukvarjati. Bombelles.

S tem pismom je zadobila Napoleonova slika jako nelepo senco. Značilno je to pismo radi tega, ker se Francozi trudijo na vse mogoče načine, da bi take stvari ne prišle na dan.

Napoleon je bil sicer mogočen vladar, ali bodočnost utegne razkriti na njegovem značaju še marsikako nelepo potezo.

Naš namen ni, to zadevo dalje razmotrivati, ampak le opozoriti smo hoteli, da je treba znati misliti in računati.

Naj pri tej priliki še pripomnimo, da bi bil vže skrajni čas, da bi se za površino pri zemljišču povsod začelo računati po novi meri, in sicer na are, oziroma na hektare. To je veliko bolj pripravno, kot na orale ali „mernike posetve“. Ar je pripravna jednota za manjše parcele, njive, travnike; od ara se lahko preskoči na hektare. Deset arov bo za 1 mernik posestve.

Dalje! Jako potrebno, pa tudi zanimivo bi bilo, da bi znal vsak gospodar, ki ima kaj gozda, računati na kubično mero. Sedaj se na to razumejo lesotrzci, furmani, tesači; pa mnogo teh se zna le posluževati kubičnih tabel, ne znajo pa sami računati tudi brez knjižic.

Sicer so minuli časi, ko so lesotrzci „kubikarji“ imeli popolno prosto roko — kmetje znajo izrabiti konkurenco in včasih les dobro prodajo. Zgodí se pa vendarle, da včasih kmet svoj les, ko ga prodaja, zavrže. Znan nam je slučaj, ko se je prodal fm³ po 4 K, in to najlepšega lesa.

Trame na kubične črevlje računati je prav za prav igrača. Vsak količkaj brihten mož si bo to lahko zapomnil, da bo vsak tram tudi brez vsake knjižice lahko preračunal na pamet.

Želeti je, da bi se trami nehali tesati na staro mero, ker pri tem so kmetje, oziroma lesotrzci na izgubi: v dolgost se meri na metre, računa se pa na čevlje. Tako imajo Trstini od nas nepotreben nameček.

Res pa je, da bo trame na novo mero težje računati, ker se tu ne more shajati brez decimalnih števil. Tudi okrogel les je težje računati, ker je tu treba množiti z Lindolfovimi števili 3.14. Sicer se okrogel les računa navadno samo na knjižico; pa, če se računa na kubične metre, tudi knjižice ne bo znal rabiti, kdor ne zna računati z decimalnimi števili.

Tako znanje na videz prvi hip presega ljudsko šolo. A potrebno je, zato naj bi se v ljudski šoli posebno gojilo računstvo.

V ponavljalni šoli bi imeli fantje kmalu veselje za to učenje, posebno, če bi vedeli, za kaj se gre.

Ne samo, če se gre za prodajo gozda, tudi za pametno ravnanje z gozdom je važen predpogoj, da se kmet razume na kubično mero. Pa če bi se tudi tega v šoli ne mogli učiti, štiri običajni načini računanja in za prihodnje tudi vsaj seštevanje z decimalkami so potrebna podlaga za mnogovrstno gospodarsko izobrazbo. Znana nam je neka dvorazredna ljudska šola blizu Kranja, kjer otroci, ko izstopijo iz šole, niti pojma nimajo o tem, kako se računa z decimalnimi števili. V ljudskih šolah naj se uči računstvo bolj temeljito, ker je za življenje jako potrebno.

DOPISI.

Iz Kranja. Severno predmestje Kranja se imenuje Kokriško predmestje, ki je brez dvoma dobilo ime po reki Kokri. Nekateri napačno pišejo, tudi v „Savi“ se večkrat bere ta napaka, Kokriško o predmestje, kakor da bi bilo ime dobilo od Kokrice, kar pa ni res. Del mesta Kranja pa nekdo v „Savi“ imenuje Pungrad, kar tudi ni opravičeno. Tu ni stal nikoli noben grad, pač pa je bil nekaj tu sadni vrt, Baumgarten. V bližini mest je imela nemška gospoda nekaj več takih pungartov. Piše naj se tedaj ali Pungert (v ljudski izgovorjavi se sliši Pungrt) ali Pungart, ali Pungrat, ne pa Pungrad.

Iz Zaloga pri Cerkijah. Dne 12. aprila ob 10. po noči je začelo pri nas goreti. Pri Jožefu Burgarju se je vnelo na podu. Gotovo je kdo zažgal. Ogenj je uničil Burgarju dva poda, hlev in šupo, Mihaelu Krivcu pa hišo, hlev in pod. Zgorelo je Burgarju nekaj živine, Krivcu pa še obleka. Požarne brambe iz Cerkelj, Komende in Zg. Brnika so ogenj omejile. Pogorelca sta reveža, ker sta bila le malo zavarovana.

Iz Gorič. Tako malokdaj zaide iz Gorič kaka novica v časopise. Ljudje jih radovedni prelistavajo, pa nič in nič. Druge imajo boje z liberalci, socialnimi demokrati, Nemci, nemškutarji, Italijani i. t. d., pri nas pa nič takega. Kaj vse drugje ne poročajo v časopise! Če se dva petelina skavsata, pa bere drugi dan o tem velevažnem dogodku že cela slovenska domovina. In vendar imamo pri nas sedaj zadevo, ki zasluži pozornost in ki lahko postane za našo dolino dalekosežnega pomena. Naši fantje in dekleta imajo veliko zanimanje za igranje. Nastopili so že parkrat s prav lepim vspehom. Ali koliko truda zahtevajo dosedanji prostori, da se spremenijo v gledališko dvorano! In ravno pozimi, ko ima

kmečko ljudstvo največ časa, je vsako igranje izključeno. In kako se ljudstvo za lepe igre zanima, kaže vselej polna dvorana. In če se v sosesčini vprizori igra, ne zamude Goričani prilike, da si ne bi ogledali igre. In kako lepo bi lahko igrali doma, če bi imeli pripraven prostor, kjer bi se lahko vadili vse leto, zlasti pozimi, in večji oder, da bi lahko igrali večje, lepše in zanimivejše igre. Prepotrebno izobrazovalno društvo nima prostorov, kjer bi se naselilo, dasi vlada zanj zanimanje že več let. Knjižnica v času napredovanja drugih narodov v izobrazbi čaka ugodnega prostora. Dvorane za shode in poučna predavanja nimamo. Nekaterim se zdi vse to gotovo malenkostno, češ, čemu je tega treba! Če smo do sedaj brez tega opravili, bomo pa še nadalje. Pa vendar ni tako. Kako vstajajo po naši slovenski domovini novi domovi! Ali mislite, da zato, da se potratí nekaj denarja za zidavo ali ker duhovniki hočejo tako? Ne! Iz potrebe so nastali. Drugi narodi se izobrazujejo, zato tudi Slovenci ne smemo zaostajati. Čas zahteva izobrazbo. Ista se pridobi s čitanjem knjig in časopisov, v šoli in v društvu. Šola pri nas ne zadostuje, zato je še drugo potrebno. Seveda samo znanje še ni vse. Pridobljeno znanje je treba tudi prav obrniti. Če pa človek ničesar ne ve in ne zna, pa tega ne more storiti. Kako je danes izobrazba potrebna, čuti pač najbolj vsak sam. Goriška šola se kmalu preseli v nove prostore. Kaj bo s starimi prostori? Leta in leta se že obeta, da se izobrazovalno društvo ustanovi v teh prostorih. Čas je prišel. Tako ugodne prilike ne bo nikoli več. Naj bi vendar radi denarja, ki bi ga hiša nesla, če se odda v najem, vsa stvar v vodo ne padla! Tudi za izobrazbo je treba nekaj žrtvovati! Naj bi merodajni krogi zastavili vse sile, da se prostori pridobijo za društvo, kateremu so že dolga leta namenjeni! — Gledališka predstava na velikonočni ponedeljek je izpadla prav dobro. Mnogobrojno zbrano občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo obema igrama. Vsekako je bil opaziti od prejšnjih iger velik korak naprej. Pri prvi igri je najfinejši igral stari grof. Vloga kmeta Mihe je bila izvrstno zasledena, ravno tako Kozmekova, Režnikova in Ivanova. Robert nas je zadovoljil, le nekoliko več življenja bi bilo želiti, maska njegova pa ni ugajala. Veliko živahnejši naj bi bil drugič Peter. Pri burki je ustvaril najboljši prizor Lesar s svojima prebrisanimi in nadebudnima dečkoma in z angeljčkom Mimico. Izboren je bil Lucrezio v opravi in igri. Za vojaške vloge zelo poraben je Belin. Pl. Napasen je bil na mestu. Vsi drugi so dobro rešili svojo nalogo. Nekateri igralci imajo prav lep talent za igranje in bi lahko nastopili v boljših igrmah, samo pretirane pravilne izgovorjave bi se morali odvaditi. Vso pohvalo zasluži velika požrtvovalnost igralcev in veselje za lepo in dobro stvar. — Ponavljanje igre ne bo to nedeljo, ampak drugo nedeljo po Veliki noči, 25. aprila 1914.

Gorje-Bled. Velikonočni prazniki so nam potekli ob krasnem vremenu kakor da vse stvarstvo božje hoče prispevati k veselju veselih. Letos je pri procesiji na veliko soboto spet nastopila godba gas. društva (lani ni bilo mogoče zaradi nesrečne mobilizacije). Naj bi naši domači fantje-godci vstrajali, napredovali in se izpopolnili v veselje sebi, v veselje in zabavo tudi drugim. Kje pač dobite lepšo, cenejšo in plemenitejšo zabavo kot tu. Morda pri popivanju? — Se ne da primerjati! — Iz pogovora z g. poslancem Pibrom: „Med ljudmi krožijo govorice, da bo vpeljan nov davek na prašiče, katere kdo redi zase, sploh na vse. Koliko je na tem resnice?“ „Nič. Kdaj, kje, kdo ga je sklenil?“ — „In da bo vpeljan davek na vozno živino?“ „Ravno tako nič. Zglasitev, kot se zahteva sedaj, se zahteva večkrat, redno, za morebitni slučaj mobilizacije.“ „Koliko je resnice na govoricah, da nam grozi denarni polom?“ „Nič. To je prazen strah. To mi je čisto novo. Prvikrat slišim. Vse to so babje čenče.“ — „Kako visoka je naklada, sklenjena v zadnjem zasedanju deželnega zbora na meso? Meso je poskočilo pri mesarjih za 8 vinarjev. Mesarji trdijo, da morajo plačati 16 K od živinčeta, da jim odleti cela četrt.“ „Nova naklada znaša en vinar od kilograma.“ „Kako je visoka nova naklada na vino?“ „8 vinarjev.“ „Pa je liter vina poskočil na 1.04 K in 1.12 K.“ „Jaz imam dobro vino v kleti, katero rabim za maše, in ki sem je kupil od vino-gradnika po 32 vinarjev.“ Znamenito, kaj?

Bled. Pri nas hodijo okrog agentje, ki spravljajo delavce na Balkan drvarit in obetajo po 10 K na dan in prosto vožnjo do tja. Bodimo oprezní, da se kdo ne bo kesal.

POLITIČNI PREGLED.

Avstrijci v Albaniji. V Skader je prišlo 60 mož pešpolka št. 97, ki so bili prideljeni mednarodni obmejni komisiji.

Novi generali. Na ukaz avstrijskega prestolonaslednika je vpokojenih veliko generalov, ki se bodo nadomestili z mladimi močmi.

Med Srbijo in Grčijo je sklenjen dogovor glede prevoza srbskega blaga v solunsko pristanišče.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je prevzel pokroviteljstvo kranjskega domovinskega varstva.

Češke šole na Dunaju. Upravno sodišče je izdalo razsodbo na korist češkim šolam na Dunaju. Vlada je istega mnenja, kot upravno sodišče, pa vse nič ne izda. Občina je sklenila, da se bo še upirala. Nemci smejo vse! Ko bi kakšna slovanska občina proti Nemcem kaj takega počela, dobi komisarja.

Hrvaški pozdrav. Dr. Stanger, župan občine Opatije-Voloske, je pozdravil italijanskega ministra zunanjih zadev v hrvaškem jeziku. „Narodovcem“ se to zdi jako čudno.

Albanski knez Viljem se bo razglasil za kralja.

V Albaniji je že odstopil minister Adamidis. Govori se o tem, da ga bodo posnemali še nekateri drugi ministri.

Za rusko vojno mornarico so zgradili v Danzigu na Nemškem malo križarico. V Nikolajevu so pa spustili v morje drugi ruski drednot z imenom „Car Aleksander III“.

Turčija je najela v Parizu 35.200.000 turških funtov posojila, da poplača dolgove za vojne stroške v Tripolisu in na Balkanu in za zgradbo novih železnic.

Mehika in Zedinjene države. Zedinjene države zahtevajo, da mora mehikansko vojaštvo pred mestom Tampico stoječe ameriške vojne ladje pozdraviti z 21. strelji, drugače bo boj. Vlada Zedinjenih držav je ukazala, da naj se zbere pred mestom Tampico vse atlansko vojno brodovje, da bo bombardiralo mesto oz. izkrcalo vojaštvo. Mehikanski kabinet se noče udati.

NOVIČAR.

Kranjski deželni zbor se snide skoraj gotovo koncem meseca maja.

Liberalno „vstajenje“. Častito slavnost Kristusovega vstajenja je „Sava“ porabila v to, da je zadnjo soboto v uvodnem članku z gnojnico obrizgala duhovne in svojim bralcem razložila, da slovensko ljudstvo praznuje vstajenja dan le zato, ker so razdejane duševne sponje (krščanstva), v katere se ga je umetno vklepalo, in da mu dozdevni osrečevalji (duhovni) obetajo nebesa na zemlji in ohranijo v nevednosti zato, da ga lažje izkoriščajo. — Koliko lopovstva je v tem velikonočnem članku! Potem ni čudno, da so kranjski gasilci, ki stoje pod vtisom tega lista, izza voglov gledali, ko je šla po mestu veličastna procesija, in da so ljudje popraševali: „Kje je pa čelada Sajovčevega Jankota? Kje župan mesta Kranja?“

Dragoceno priznanje. Zadnja „Sava“ postavlja bivši liberalni deželni odbor v čudno luč. Piše namreč, da so napredni poslanci že 1. 1905. sklenili, da se zgradi vodovod za Kranj. Gotovo pa je, da liberalci vodovoda niso mislili tudi res zgraditi, ampak so tisti sklep napravili samo kot pesek v oči. Še-le ko je prišla naša stranka v deželni odbor, se je začel vodovod resnično graditi. To se je pa zgodilo precej let po tistem sklepu. Veseli nas, da smo s „Savo“ enkrat jedini v sodbi, da liberalci tekom svoje vlade v deželni hiši niso prav nič drugega storili, kakor da so dali Hraskemu splošni vodovodni načrt narediti, naši so potem dali izdelati podrobne načrte, so vodovod zgradili in ga plačali, liberalci pa pobirajo za vodo jako visoko naklado.

Pravda zaradi Agro-Merkurja dela liberalcem veliko večje preglavice, kakor se je poprej mislilo. Splošno se priznava, da se bode g. Lenarčiču po prizadevanju g. dr. Tavčarja malo preveč puščalo. Dne 3. februarja je še pisal „Slov. Narod“: „Na Vrhnikih stanujoči in s svojimi velikimi podjetji in kupčijami čez glavo zaposleni g. Lenarčič se ni utegnil brigati za delovanje „Agro-Merkurja“ v Ljubljani.“ V sodni dvorani je pa dr. Tavčar Lenarčiča na vso moč noter tunkal. Seveda, g. Lenarčič ima denar! In dne 11. t. m. je tedaj lahko pisal „Slov. Narod“: „Škodo bodo povrnili tisti, ki so za njo po postavi odgovorni, tako da nihče drug ne bo trpel niti vinarja in da nihče drugi v deželi ne bo imel škode.“ To menjanje mnenja je precej čudno, a z gotovega stališča razumljivo. Kaže pa, da prepričanje liberalne stranke pleše okoli zlatega teleta. Neresnično je, da nihče drugi v deželi ne bo imel škode. Škoda ima pri takih ponesrečenih podjetjih ves slovenski narod, ker se zmanjšujeta njegov kredit in njegova podjetnost. „Pri Agro-Merkurju“ pa velja to tembolj, ker se bo nekaj stotisočakov preselilo iz slovenskih žepov v žrelo madjarskih judov.

Tovarne na Jesenicah. Kranjska industrijska družba grozi, da bo opustila tovarne na Jesenicah in na Javorniku, premestila svoj sedež na Dunaj, nove tovarne pa zgradila v Šklednju pri Trstu. (Kje bi dobila tako veliko stavbišče?). Tako bi ji ne bilo treba plačevati kranjski deželi novih doklad, ki znašajo do 50.000 K. Ljubljanski liberalci se zaradi tega jezijo, pa ni take sile. Če bo industrijska družba tovarne na Gorenjskem opustila, jih bo kdo lahko po ceni, skoraj zastopj dobil. Železna industrija nese po 10 do 40% čistega dobička. Nemško ravnateljstvo industrijske družbe hoče deloma iz velikodušnosti, deloma iz maščevalnosti ta dobiček prepustiti drugim. Kdo drugi naj bi bil dedič tovarn, kakor naši liberalci? Schweigel in dr. Tavčar sta že stara prijatelja, bo šlo gladko. Naši liberalci se tudi dobro razumejo na veleindustrijo in veletrgovino. Ni dvoma, da bodo namesto rajnega „Agro-Merkurja“ na Jesenicah brž napravili „Ferro-Merkurja“. Jedino tega se je bati, da bo potem število slovenskih delavcev padlo. Nemški tovarnarji so dosedaj imeli med delavci 98% Slovencev.

Nazadnjaštvo. „Mir“ vzdržuje trditev, da ljubljanski magistrat celovškemu magistratu dopisuje v nemškem jeziku in da je to osebno potrdil sam celovski župan dr. Metnitz. „Mir“ objavlja še drugo, jako čedno novico, ko poroča: „Župan bele Ljubljane, slovenskega središča, dr. Tavčar, je na ljubljanskem kolodvoru došlo vojaštvo pozdravil samo v nemškem jeziku. V došlem polku so bili tudi slovanski vojaki, ki so mislili, da so prišli v popolnoma nemško mesto. — Ti preklicani naprednjaki gredo res glede narodne zavesti nazaj! Če je celo dr. Tavčar, ki je naprednjakom za boga, tako slabo začel braniti narodne pravice, kaj naj pričakujemo od drugih?“

Jugoslovani. Srbski, hrvaški in slovenski visokošolci liberalnega kroja v Pragi so razdrli vsa svoja društva in so si osnovali skupno društvo pod imenom „Jugoslavija“. Praški občinski svet jim je dal izdatno podporo za novo društvo, in ker so dobili podporo tudi od drugih, bodo izdajali kar dva lista: „Jugoslavijo“ in „Glas juga“. V njihovem, te dni razglašenem programu, je veliko tujih fraz, pa malo zrna. Proglašajo pa mogočno vse dosedanje delo na korist posameznim jugoslovanskim narodom za brezplodno. Vera bo modernim „Jugoslovanom“ toliko mar, ko teletom po slovenskih hlevih in bušam po hrvaških in srbskih dobravah. Zato bo tudi njihov pokret „brez cilja in pota“ ter najbrže popolnoma brezploden.

Kulturni boj v „Slov. Matici“. Dr. Ilesič je v odborovi seji pojasnil, da je njegovo delovanje proti gospodom drugega kulturnega mišljenja v odboru „Matic“ imelo vzrok v njegovi naprednosti in da z gospodi druge kulturne smeri skupno delo ni več mogoče, kadar se gre za končne cilje kulture in za bistvo metode kulturnega postopanja. — S tem je dr. Ilesič stopil iz megle binavskih fraz. Tudi zastopniki katoliške kulturne smeri morajo zdaj govoriti jasno besedo glede „financijske krepitve in duševnega razmaha“ „Maticе Slovenske“.

Hudobno vprašanje. Ker se piše, da bo slovenskega gledališča v Ljubljani konec, vpraša „Dan“: „Kakó je to, da cela Ljubljana s 40.000 Slovenci ne more vzdržati teh par igralcev?“ Odgovor je prinesel „Dan“ naslikan. Slika, ki predstavlja naprednjake pri delu, in podpis povesta, da se narodne in kulturne zahteve v Ljubljani vrte okoli steklenic in natakarič. Dr. Tavčar je lahko hud. „Narod“ pravi, da slike za „Dan“ dela straniščni umetnik.

Pravda g. Pavšlarja proti kranjski deželi je tudi pri nadsodišču v Gradcu izgubljena. Letos dne 16. januarja je Kamila Theimer pisala v „Slov. Narod“: „V slučaju Pavšlar imajo obtoženci prav poseben vzrok, da se boje sodne dvorane. Klerikalce zasleduje v zadnjem času res huda smola.“ — Sedaj se pa vidi, da je bila za g. Pavšlarja ta huda smola — Kamila Theimer.

Sv. Janez Nepomuk pred sodiščem v Kranju je še vedno v ječi. Zima je minula in kamen ne bo več prezebel. Zato je pa res čudno, da to „veleumetniško delo, ki je v kras in ponos Kranju“, kakor pravi „Slovenec“, ne pride izpod plank.

Predstavo Detelove veseloigre „Učenjak“ napravi prihodnjo nedeljo ob 1/2 8. uri v „Ljudskem Domu“ v Kranju „Podružnica Slovenske dijaške zveze za Gorenjsko.“ Igra bo lepa in se pričakuje obilna udeležba.

V Trzinu je bil poročen g. Karol Miklič, c. kr. vadniški učitelj v Kočevju, z gđico Heleno Globočnikovo.

Mladega medveda so vjeli v Zadolju pri Ribnici.

V Pulju je imel Etbin Kristan iz Ljubljane shod jugoslovanske socijalne demokracije. Ker je pa slišal mnogo ugovorov, zlasti zaradi odjaje mesta strankinega tajnika, ki nese mesečno 360 K, je bil zelo slabe volje.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. Dne 14. aprila je bil v Ljubljani občni zbor c. kr. kranjske kmetijske družbe, ki se je mirno in plodonosno završil na podlagi novih pravil. Navzočih je bilo 150 zastopnikov podružnic. Vsa družba šteje sedaj 9154 udov in „Kmetovalec“ se tiska v 10.000 izvodih. Predsedoval je zboru g. kom. svetnik F. Povše, ki je v obširnem in temeljitem govoru našteval potrebe in zahteve kmetov, da se ne sme odpreti meja tuji živini, da naj se uvede carina za tuje mlekarke izdelke, ki delajo hudo konkurenco našemu mlekarstvu, da naj se ne dovoli uvoz italijanskega vina in da naj se skuša znižati ceno železnim izdelkom in kmetijskim strojem. Poročilo družbinega ravnatelja ces. svetnika g. Pirca o delovanju družbe in denarnem prometu, ki je znašal lani nad 11 milijonov kron, se je soglasno odobrilo. Razprave so bile zanimive. V smislu Povšetovega govora se je sklenila resolucija za varstvo carine. Dr. Lampe je nastopil proti pretiranim zahtevam mesarjev, ki hočejo prisiliti vlado k ukazu, da ne sme kmet doma zrejene živine klati in mesa prodajati, kadar je v sili, ali mu to bolj kaže. Resolucija, da naj imajo prosto klanje lastne živine kmetje in kmetijske zadruge, se je sprejela s plošnim odobravanjem. Posl. Piber je predlagal, da naj se vlado prosi podpore za one kraje, kjer je pomanjkanje krme. G. Škrjanec je govoril za to, da naj bi člani družbe nosili posebne znake, ker bo to dvignilo kmečko zavest. Bilo je še več koristnih nasvetov o potrebi živinorejskih razstav, o zatiranju kmetijskih škodljivcev itd. Potem se je zbor zaključil. Izvoljeni so bili: za drugega podpredsednika preč g. prelat Andrej Kalan in v odbor gg.: poslanci Mihael Dimnik, Ivan Hladnik, Ivan Piber in Alojzij Mihelič ter g. Josip Kosler.

Mlekarški tečaj na Vrhnikih se prične 4. maja t. l. Termin za vlaganje prošenj za vsprejem v tečaj se je podaljšal do 24. aprila t. l. Prošnje je vlagati pri deželnem odboru v Ljubljani.

Agrarno-socijalni tečaj prirede v Sarajevu in potem v Zagrebu, Ljubljani in Splitu gg. Stjepan Radić, dr. A. Radić in dr. Krek.

V Gradcu je umrl g. B. Knapitsch, ravnatelj učiteljskega v pokoju, ki je nekdanj služboval v Ljubljani.

Slov. katol. akadem. teh. društvo „Danica“ na Dunaju, dosedaj v okraju VIII., Schönborn-gasse 9., se preseli dne 21. aprila 1914 v novo stanovanje v okraju IX., Liechtensteinstraße 95/8.

Opozorjamo še enkrat na predstave, pri katerih se predvaja

rojstvo, življenje, čudeži, trpljenje in smrt

JEZUSA KRISTUSA

v kinematografu „I. NADIŠAR“ v hotelu „Nova pošta“ v Kranju. Predstave se vršijo v soboto 18. aprila ob pol 2., 3., pol 5., 6. in ob 8. uri. Na Belo nedeljo 19. in ponedeljek 20. aprila, ob 9. in 11. uri dopoldne ter ob 1., pol 3., 4., pol 6., 7. in pol 9. uri. Vsaka predstava traja 1 uro in pol. Cene vsled velikih nabavnih stroškov nekoliko zvišane: I. prostor K 1-50, II. prostor K 1—, III. prostor 60 v, otroci I. prostor 80 v, II. prostor 60 v, III. prostor 40 v. — Ta najnovejša, popolnoma barvana slika, se nikakor ne da primerjati z dosedanjimi te vrste, ter je pred par tedni dosegla v Ljubljani največji uspeh. Priporočljivo je kdor ni imel prilike videti teh predstav v Ljubljani, da ne zamudi redke prilike, ter se potruji v Kranj. Nobenemu ne bo žal. Predvaja se nepreklicno samo 3 dni!

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznalnih pism. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 80 vin. v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 70 v za tubo.

Vse obolelosti
sopilnih organov

oslovski kašelj, navadni kašelj, prehlajenje, influenza in

Dobi se a K. 4. — v vseh lekarnah.

pljučne bolezni

nežuha zdravilo številni
zdravniki in profesorji vedno z

SIROLIN „ROCHE“

RAZNOTEROSTI.

V Osijeku je hotela nemška družba Popp napraviti v gledališču nemško predstavo. Navzoče hrvaško dijaštvo je predstavo preprečilo s tem, da je začelo metati na oder gnjila jajca in kričalo: Ven z Nemci! Policija je izpraznila gledališče. Demonstracije so se nadaljevale po ulicah. Pobite so bile šipe na mažarski šoli. Policija je zaprla 16 oseb.

Finžgarjevega „Divjega lovca“ bodo dne 19. t. m. igrali v srbskem Narodnem gledališču v Belgradu v srbskem jeziku. Pesmi je uglasbil Davorin Jenko.

Na Sušaku bodo Hrvatje napravili lepo morskopalnišče s 400 kabinami in 50 sobami, ki bodo imele balkone z razgledom na morje.

V Trstu laška mularija še vedno s palicami napada Slovence, ki govore na ulici v svojem jeziku.

Zrakoplovstvo. V Aspernu pri Dunaju se je Bourhis spustil iz letala s padalno pripravo na zemljo, a priprava se ni razvila in je priletel na tla z vso silo in si zlomil obe nogi. Tudi aparat, v katerem je bil sopotnik Lemonier, je padel na zemljo in se je razbil. Lemonier je dobil hude poškodbe.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 15. aprila. Delegaciji sta sklicani za dan 28. aprila v Budimpešto.

Dunaj, 15. aprila. Slovenec dr. Ivan Žolgar, privatni docent na dunajskem vseučilišču in dvorni svetnik, je od cesarja imenovan za sekcijkega načelnika.

Opatija, 16. aprila. Posvetovanja obeh zunanjih ministrów trajajo dolgo. Udeležujejo se jih včasih tudi poslaniki. Visoka gospoda dela skupne izlete v okolico.

Praga, 16. aprila. Sklican bo v Pragi sestanek zastopnikov vseh čeških strank zaradi stroge opozicije Čehov v delegaciji.

Lvov, 16. aprila. Umrli je deželni maršal grof Adam Goluchowski in bo v soboto pokopan.

Washington, 16. aprila. Mehikanski predsednik Huerta se je udal in ukazal pozdraviti zastavo Zjedinjenih držav.

Na tedenski semenj v Kranju dne 14. aprila je bilo prigianih:

domače govedi	62	za pitane vole	88 v
bosenske	—	za srednje pitane vole	80—82
hrvaške	—	za nepitane vole	76—78
telet	4	za teleta	1—
domači prašičev	53	za pitane prašiče	1'20
hrvaških	—	za prašiče za rejo	2'80
domači koz	—	za bosensko goved	0—
domači ovac	—	za domače ovce	0—
Za 100 kg:			
pšenice	24—	K detelja	1'50 K
rži	21—	seno	7'50
ječmen	20—	pšenična moka	kg 0'42
oves	17—	kaša	0'32
koruza	17—	ješprenj	0'28
ajda	24—	maslo	3—
proso	20—	jajce	0'06
krompir	4'30	drva (trda) (klaftra)	18—
fižol (rdeč)	28—	drva (mehka)	10—
koks	32—		

Godovi prih tedna. Nedelja (19.) sv. Leo; ponedeljek (20.) sv. Neža; torek (21.) sv. Anzeim; sreda (22.) sv. Sotar; četrtek (23.) sv. Viljem; petek (24.) sv. Jurij; sobota (25.) sv. Marko.

Za smeh in kratek čas.

Fred poroto. Zagovornik: „Kazen za mojega varovanca je previsoka. Ker je slab in bolehen, bo morebiti komaj par let živel, pa ga hočete obsoditi za celo življenje!“

Še slabši. A: „Moja pšenica je letos slaba — komaj pedenj visoka.“ — B: „Moja je pa tako majhna, da morajo vrabci poklekniti, če jo hočejo obirati.“

Vse polno. Nekdo prenočuje v hotelu, kjer mu pa slabo strežejo. Pokliče strežaja in mu veli, naj prinese knjigo, kamor se zapisujejo pritožbe. Strežaj: „Je že polna!“ — Tujec: „Potem pokličite gospodarja!“ — Strežaj: „Je pa tudi danes že poln in ne more priti!“

Kaj utegnemo še učakati. Francon: „Vajš kaj, Andrej, kaj mi je na misu pršlu?“ — Andrej: „Nu, kaj?“ — Francon: „Zdaj je v navadi, da je uod činža činž — morda učakamo, da bo tūd' uod dauka dauk.“

Vsem županstvom se uljudno naznanja, da se dobijo tiskovine za razredovanje konj v tiskarni „Tiskovnega društva“ v Kranju.

Idealni izdelek iz ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slavnoznana **Scottova ribjeoljna emulzija.**

Ista vsebuje najfinejše ribje olje, katero je po Scottovi sestavi spremenjeno v majhne kapljice in je radi tega zagotovljena še tako slabotnemu organizmu lahka prebava. Sploh je tako pripravljena, da se vsaka posamezna redilna snov popolnoma prebavi.



Kakor nam je tudi znano, da je Scottova emulzija sladka kot smetana, potem pač ne bomo dvomili, da jo uživajo z veliko slastjo stari in mladi.

Mora pa biti pristna Scottova emulzija.

Geno originalni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v značkih na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj, VII., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu 1 pošiljatev potom lekarnu za potkušnjo.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega iskreno ljubljenega soproga in očeta gospoda

Franca Prijatelja

krojača v Kranju

si štejem v dolžnost, da se zahvalim v svojem in v imenu otrok vsem dobrotnikom, ki so mu v boleznih kako pomagali ter tudi vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremili k zadnjemu počitku.

KRANJ, dne 13. aprila 1914.

Neža Prijatelj in otroci.

Zmožne, solidne potnike

za prodajo poljedelskih strojev in motorjev se išče. Ponudbe pod „Maschine“ sprejme anončna ekspedicija Edvard Braun, Dunaj I. Rotenturmstrasse 9.

Več parcel t. j. njiv in gozdov, ležečih v Brezji in Vojvodnem gozdu se takoj proda iz proste roke.

Pojasnila daje „Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev“ **J. ROZMAN, KRANJ**



Najcenejše in najboljše **strešno krilo je**

asbestni škričj ZENIT

Izključna zaloga za Gorenjsko

Franc Dolenz Kranj

trgovina s špecerijo in dež. pridelki
Zaloga dalmatinskega Portland-cementa

Cement, traverze, vodovodne cevi

zračne ograje in druge
STAVBINSKE POTREBŠČINE
priporoča po najnižjih cenah

Veletrgovina „Mercur“ Peter Majdič, Kranj

Zaloga Tomaževe žindre in drugih umetnih gnojil.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev
J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—28

Senzacionalni naravni pojav dvajsetega stoletja!

Opozorjam na to, da nečem tem potom napravljati nikake plačane reklame, kakor je navadno v takih slučajih, ampak naznanim vsakemu popolnoma brezplačno, kako sem popolnoma ozdravila svojo

dolgoletno težko pljučno bolezen

naduhu in oslovski kašelj. — To domače sredstvo si lahko vsak jo prav počasi preskrbi. Pošljete kuverto z znamko 10 v narjavev za odgovor **Gospa B. KOLENSKA, WRŠOVICE pri Pragi, Češko.**